

Dokumentáció

Feladat: P11. Vízszintes irányú, homogén B mágneses mezőben elengedünk egy Q töltésű, m tömegű pontszerű testet. A testre a nehézségi erőter (g) is hatással van. Írjunk programot, amely numerikusan kiszámolja és kirajzolja a test pályáját! Mutassuk meg, hogy a pálya ugyanaz, mint egy vízszintes talajon tisztán gördülő henger egy kerületi pontjának pályája (cikloid)!

Megoldás: A testre 2 erő hat, a **nehézségi erő** $F_g = mass * g$ és a **Lorentz erő**, ami ebben az esetben $F_L = Q * B * v$ (ahol B és v vektorok).

Ebből a kettő erőből áll az **eredő erő**, ami $F_e = F_g + F_L$. Newton 2. törvénye szerint

$F_e = mass * acceleration$.

A sebességet a test gyorsulásfüggvényét integrálva kapjuk meg.

A Lorentz erő mindig merőleges a sebességvektorra, irányát a mágneses mező erőssége (B) és a test töltése (Q) adja meg.

Kód: angolul dokumentáltam, mi mit jelent a kódon belül, ez a függvény kezeli a szimulációt

```
void runSim(double b, double q, double m, double time, double frequency) {
    Vector2D MagneticField(b, 0); // Magnetic Field's Vector in Tesla
    Vector2D Lorentz(0, 0); // Lorentz Force in Newton
    Vector2D Gravity(0, -9.81 * m); // Gravitational force (with 9.81 m/s^2 acceleration) in
Newton
    Vector2D CurrentNetForce(0, 0); // Current Net Force in Newton
    Vector2D CurrentSpeed(0, 0); // Speed of the Particle in m/s
    Vector2D CurrentAccel(0, 0); // Acceleration of the Particle in m/s^2
    Vector2D OldAccel(0, 0); // Previous Acceleration, needed for calculating the speed
    Vector2D CurrentPos(0, 0); // Starting Position
    std::vector<Vector2D> Pos; // Positions of the Particle

    Pos.push_back(CurrentPos);

    for (int i = 0; i < time * frequency; i++) {

        // Calculating the Net Force and Lorentz Force
        // Lorentz's Force Length is calculated, and then rotated by the Speedvector
        Lorentz = Vector2D(q * b * CurrentSpeed.GetLength(), 0);
        Lorentz.RotateDeg(CurrentSpeed.GetRotationDeg() - 270);
        CurrentNetForce = Gravity + Lorentz; // A simple vector addition

        // Calculating Velocity and Acceleration
        double two = 2;
        OldAccel = CurrentAccel;
        CurrentAccel = CurrentNetForce / m;
        CurrentSpeed += (OldAccel+CurrentAccel) / frequency / two;

        // Calculating Position
        CurrentPos += CurrentSpeed / frequency;
        Pos.push_back(CurrentPos);
    }
    SaveSim(Pos); // Saves the Simulation to "Simulation.dat"
    functionDraw(Pos); // Draws the Simulation to a Window
}
```

A Vector2D egy sajátkészítésű osztály, ami vektorokat tárol és megadja az adott vektor tulajdonságait.

```
class Vector2D {
    double x;
    double y;
public:
    Vector2D(double x = 0, double y = 0) : x(x), y(y) { } /// Default Constructor
    ~Vector2D() { } /// Default Destructor

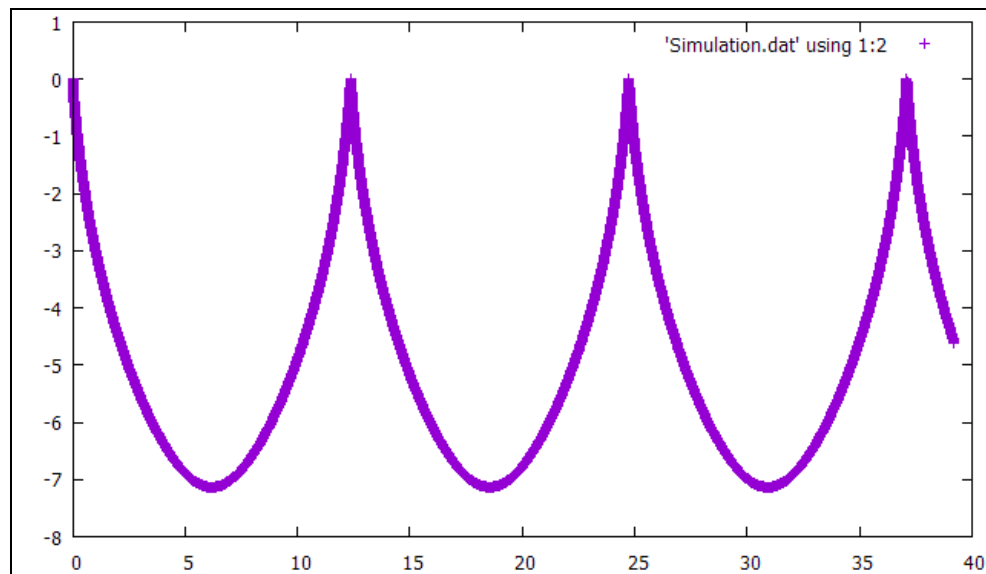
    /// Getters, Setters
    void SetX(double nX) { x = nX; }
    void SetY(double nY) { y = nY; }
    double GetX() { return x; }
    double GetY() { return y; }

    double GetLength() {
        if (x == 0 && y == 0)
            return 0;
        return sqrt(exp2(abs(x)) + exp2(abs(y)));
    }
    double GetRotationDeg() { /// Gets the rotation of the vector, gives back a Degree
        if (y == 0) { /// Checking if tangent exists
            if (x >= 0)
                return 90;
            else
                return -90;
        }
        if ((atan2(y, x)) / M_PI * 180 >= 0) /// Checking cases
            return (atan2(y, x)) / M_PI * 180;
        return 360 + (atan2(y, x)) / M_PI * 180;
    }
    void RotateDeg(double deg) { /// Rotates Vector by Degree
        double NewX = x * cos(deg / 180 * M_PI) - y * sin(deg / 180 * M_PI);
        double NewY = x * sin(deg / 180 * M_PI) + y * cos(deg / 180 * M_PI);
        x = NewX;
        y = NewY;
    }

    ///Operator things
    Vector2D operator+(Vector2D& rhs) { return Vector2D(rhs.GetX() + x, rhs.GetY() + y); }
    Vector2D operator/(double& rhs) { return Vector2D(x / rhs, y / rhs); }
    Vector2D operator*(double& rhs) { return Vector2D(x * rhs, y * rhs); }
    void operator+=(Vector2D rhs) {
        x += rhs.GetX();
        y += rhs.GetY();
    }
};
```

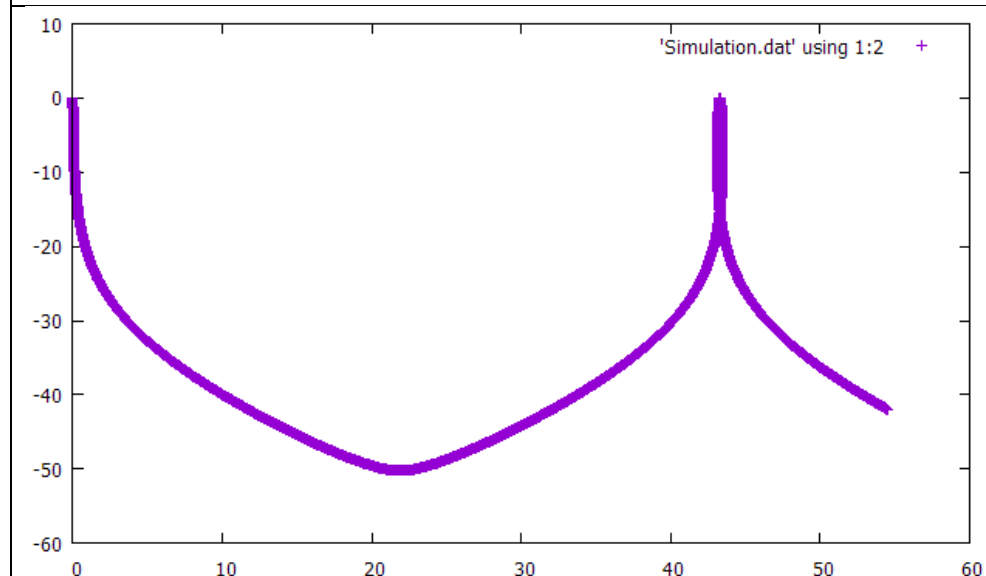
Egyébként csináltam egy pontábrázolót is, ami nem tökéletes, de mikor a program leszimulálta az esetet, utána megjeleníti az ablakban rácsokkal az eredményt. GNUPlottert fogok használni a az adataim leteszteléséhez.

Szimulációk adott paraméterekkel

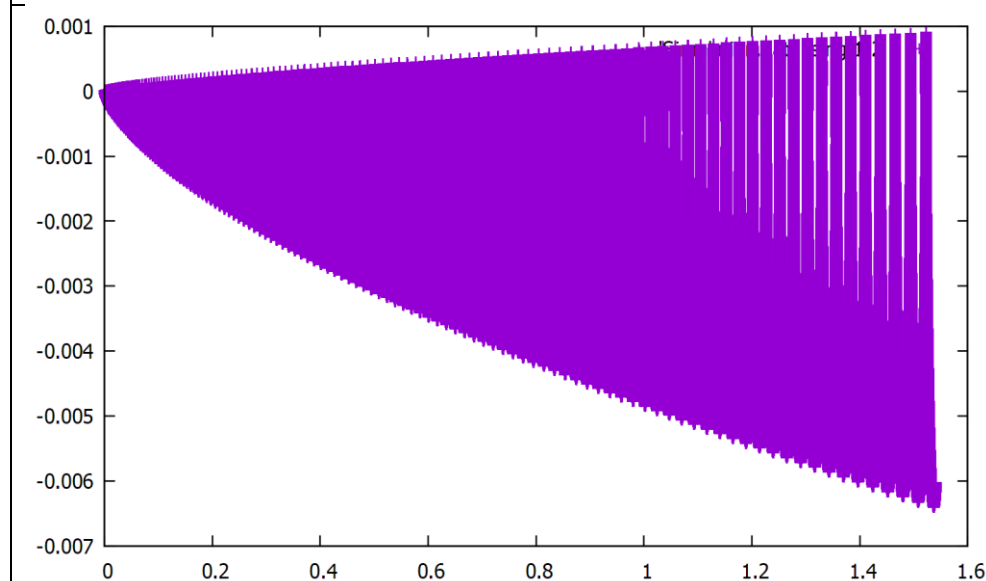
$B = 1\text{T}$
 $Q = 1\text{C}$
 $m = 1\text{kg}$
 $g = 9.81\text{m/s}^2$

Szépen kivehető a cycloid minta, amit írt a feladat.

$B = 0.01\text{T}$
 $Q = 0.01\text{C}$
 $m = 0.01\text{kg}$
 $g = 9.81\text{m/s}^2$

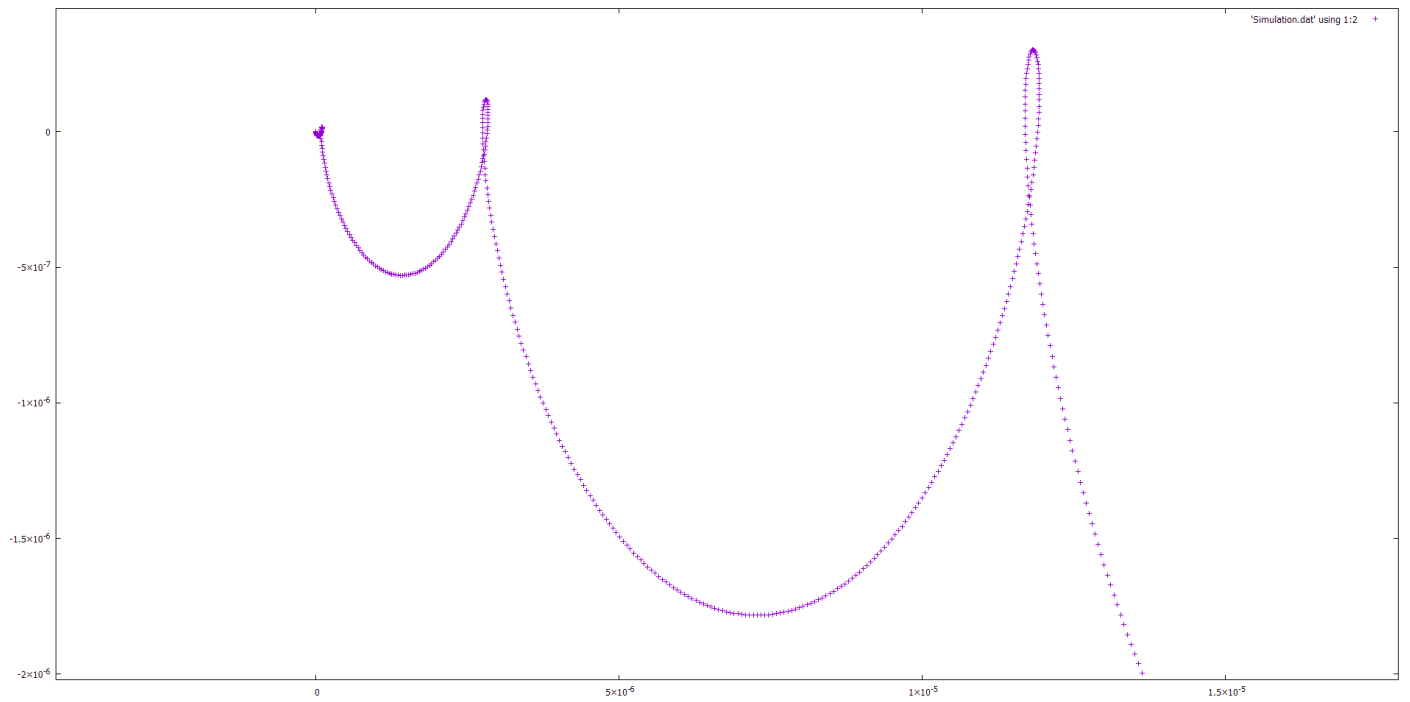
Mi történik akkor, ha a gravitáció kerül fölénybe?

$B = 100\text{T}$
 $Q = 1000\text{C}$
 $m = 1000\text{kg}$
 $g = 9.81\text{m/s}^2$

Esetleg mi történik akkor, ha thor horgonyát elengedjük az űrben egy feketlyuk felé száguldv (9.81m/s² gyorsulással)

Fizika IMSC P11 Feladat
Püspök-Kiss Balázs, BL6ADS

Érdekes, hogy ha nagyon közel nagyítunk a függvény ($B=0.1T$, $Q=10C$, $m=0.1kg$) röppályájára, akkor mégsem teljesen a cycloid függvényt kapjuk eredményül.